

Mgr Szymon Trusewicz
Uniwersytet w Białymstoku
Wydział Filologiczny

STRESZCZENIE

Poetyka Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego. Formy artykulacji doświadczenia geobiograficznego

Celem pracy jest rekonstrukcja poetyckiej autobiografii Tkaczyszyna-Dyckiego przez pryzmat doświadczenia przestrzennego oraz interpretacja jej za pomocą narzędzi geopoetologicznych. Ze względu na autobiograficzny charakter twórczości Tkaczyszyna-Dyckiego do grona interpretowanych tekstów włączone zostały nie tylko utwory poetyckie, ale również komentarze odautorskie i wywiady. Stworzenie zróżnicowanego i otwartego korpusu odczytywanych tekstów wynikało z urozmaiconego i transgranicznego charakteru twórczości Tkaczyszyna-Dyckiego. Przyjąłem tezę o płynnej tożsamości podmiotu, który kreuje swoją biografię dążąc do zacierania granic między bohaterem mówiącym w wierszach a rzeczywistym autorem.

Pierwszy rozdział pracy poświęcam rozważaniom teoretycznym. W trzech rozdziałach interpretacyjnych rozpatruję poezję Tkaczyszyna-Dyckiego ze względu na rolę przestrzeni w kreowaniu poetyckiej autobiografii. W rozdziale drugim problematyzuję twórczość Tkaczyszyna-Dyckiego ze względu na jej autobiograficzny i geopoetycki charakter, wskazując tym samym na związek tej poezji z rzeczywistym miejscem i jego poetyckie przeobrażenie. Praca pamięci autora zakotwiczona jest we wspomnieniu rodzinnych stron, na co wskazuje odwoływanie się w wierszach do topografii miejsca autobiograficznego i przestrzeni domu rodzinnego.

W rozdziale trzecim problematyzuję przestrzeń jako kategorię poetyki, co pozwala ukazać Tkaczyszyna-Dyckiego jako poetę często stosującego tropy o charakterze spacjalnym, wśród których wyróżnia się konceptualizacja poezji jako przestrzeni geograficzno-tekstowej. W wyobraźni poetyckiej autora dominują motywy o strukturze dwoistej i rozszczepionej, służące do wyrażania wszelkiego rodzaju antynomii i paradoksów egzystencji.

W czwartym rozdziale interpretuję poezję Tkaczyszyna-Dyckiego jako formę tekstowo-realnej egzystencji, która opiera się na zamieszkiwaniu tekstu. Twórczość literacka okazuje się być aktywnością zróżnicowaną, spełniającą różne role, poczynając od eskapistycznej, służącej ucieczce od świata, przez etyczną, służącą mówieniu o doświadczeniu

wykluczenia i marginalizacji, po ludyczną, czyniącą z poezji zabawę.

Interpretacja poezji Tkaczyszyna-Dyckiego przy pomocy kategorii geopoetologicznych służy ukazaniu twórcy jako wyczulonego na geograficzny konkret i doświadczenie przestrzeni jak również samoświadomego mediacyjnego charakteru ekspresji poetyckiej. Traktowanie przestrzeni jako kategorii poetyki pozwala wskazać na geograficzny i konkretny, a więc geobiograficzny charakter tej twórczości. Jednocześnie perspektywa ta wspiera poetologiczną analizę skupioną na języku i formalnych aspektach poezji. Tkaczyszyn-Dycki okazuje się być poetą kreującym swoją autobiografię jako rodzaj geograficzno-tekstowej przestrzeni.

7.09.2029 *Zygmunt Trusewicz*